

LIETUVOS
POLITINIŲ
KALINIŲ IR
TREMŲINIŲ SAJUNGOS
SAVAITRAŠTIS

TREMTINYS

2002 m. liepos 18 d. Nr. 29 (507) Eina nuo 1988 m. spalio 28 d.

“Baltas baltas, kaip vyšnios viršūnė”...

Liepos 11-ąją tolimajame Los Andžele nustojo plakusi Poeto širdis. Visa Lietuva, ankstyvą rytą išgirdusi šią žinią, krūptelėjo. Netekome iškilios asmenybės – lietuvių poezijos patriarcho Bernardo Brazdžionio, kurio vardas ir kūryba mums primena amžinąsias vertybes ir tautinio solidarumo svarbą.

Nuo 1989-ųjų Poetas kasmet atvykdavo į Lietuvą. Žmonės plūdo į susitikimus, į Jo poezijos vakarus ir kaip nektarą gerė kiekvieną žodį. Pernai Kaune, Maironio literatūros muziejuje, Poetas dar tvirtu, sodriu balsu skaitė savo eiles, skendo gėlių jūroje, pagarbos aureolėje... Žmonės spaudė Poeto dešinę, linkėjo sveikatos, prašė dar ir dar paskaityti eilių.

Gūdžiu sovietmečiu B.Brazdžionio posmus į savo albumėlius nusirašinėdavo moksleivės ir studentės, mokėsi juos atmintinai, deklamavo, dainavo. Tada

mažai kas žinojo kieno tos eilės: “Baltas baltas, kaip vyšnios viršūnė, / Žydro veido, kaip žydras dangus, / Kaip vėlė, kaip vėlė nemarūnė/ Per pasaulį keliauja žmogus.” Arba - “Lange kamelija palenkus galvą žvalgos, / Ir žiedas meldžiasi: tylos, tylos...” Ir tik po daugelio metų, kai B.Brazdžionis pirmą kartą sugrįžo į Lietuvą, kai buvo išleista jo rinktinė “Poezijos pilnatis”, sužinojome: tai Bernardo Brazdžionio eilės. Jo eilėraštis “Šaukiu aš tautą, GPU užguitą” tapo savotišku slaptažodžiu, padedančiu atpažinti dvasios brolių...

Birželio 1-ąją Los Andžele buvo surengtos B.Brazdžionio 95-ojo gimtadienio iškilmės. Kaunietis poetas P.Palilonis nuvežė Lietuvos rašytojų sąjungos išleistą albumą “Poetas Bernardas Brazdžionis grįžta į Lietuvą”. Koks prasmingas pavadinimas! Į Lietuvą šiomet Poetas dėl silpnos sveikatos neatvyko.

(keliamą į 4 psl.)

Kauniečiai pagerbė Vytautą Didįjį

Liepos 15-ąją minime Žalgirio mūšio metines. Istorikai apžvelgia 1410-ųjų kovas prie Griunvaldo (Žalgirio mūšis), didesniuose miestuose vyksta inscenuotos eitynės, renginiai. Kauniečiai ir miesto svečiai šį pirmadienį palydėjo Laisvės alėjoje pasirodžiusį, iškiliai sėdintį ant žirgo patį... Vytautą Didįjį. Jo palyda - Lietuvos Didžiojo kunigaikščio aplinkos didikai,

senovinės muzikos ansamblio “Alta Danza” nariai, Lietuvos karinių oro pajėgų orkestras. Eisena sustojo prie Vytauto Didžiojo paminklo. Čia Kauno miesto vadovai ir Vytautų klubo atstovai padėjo gėlių, prisiminė anas šlovę Lietuvai pelniusias dienas.

Z. ŠIAUČIULIO nuotr. eisena Laisvės alėjoje - ant žirgo Vytautas Didysis ir jo žynys

Edmundo KATINO nuotrauka

Antanas PAULAVIČIUS

Širdis sustojo

(Poetui B.Brazdžioniui mirus)

Angelių miesto danguje žvaigždė nukrito -
Nuvyto rausvos oleandros ir magnolijos staiga...
Rauda per Lietuvą, tėvynę mano, nusirito,
Ūmai nudžiūvo Stebeikėlių ažuolo žalia šaka.
Kas gi dabar paguos, pašauks bedalę tautą,
Kaip Tu šaukei, į dangų keldamas rankas? -
Ne svetimų, nūnai savųjų siurbėlių užguitą
Kas be Tavęs paguos, Poete, kas be Tavęs, o kas?!
Nebekeliausi Tu jau per pasaulį klaikų,
Lyg žydas amžinas, išvytas iš šalies gimtos...
Tu užgesai - aš nustėrau lyg mažas vaikas,
Stovėdamas prie amžių amžinos duobės juodos.

Kaunas

Vytautas LANDSBERGIS

Seimas nubaigė sesiją

Vidurvasary baigdamas pavasario sesiją Seimas pasidarė panašus į gudriai valdomą Šeštąją palatą. Vienas po kito buvo priimami Konstituciją trypančios įstatymai, kaip antai privačių namų nacionalizavimas neva “visuomenės” labui, o iš tikrųjų ketinant atimtus atiduoti saviškiams ir supriešinti visuomenę. Pradėjus enkavėdistų ir kagiebių reabilitaciją nuo savivaldybių rinkimų įstatymo, o savivaldybių rinkimus nusprendus rengti dar nesibai-giant kadencijai, kad kelis mėnesius būtų dvi savivaldybių tarybos – dar dirbanti ir jau išrinkta naujoji, stovinti už durų, turim gražių perspektyvų. Ne be reikalo buvo siūlyta, taupant lėšas, rinkti kartu ir dešimtąjį Seimą; galbūt ir jis galėtų stovėti už durų ir lukterti metelius ar porą, kaip dabar savivaldybių tarybos lauks keletą mėnesių. Ryžtingai nubalsuota perkelti minėtiną Laisvės dieną iš rugsėjo 1 d., kai Lietuvoje jau nebebuvo rusų kariuomenės,

(keliamą į 3 psl.)

Aktualijos

■ Pagarsėjusiam nacių medžiotojui E.Zurofui paskelbus piniginių atlygių už liudijimus prieš nacių kolaborantus į Lietuvos teisėsaugos institucijas kol kas nesikreipė nė vienas žmogus, tačiau net keli pareiškė turį informacijos Lietuvos žydų bendruomenei.

■ Lenkijos prezidento A.Kvasnevskio iniciatyva sutelkti Višegrado grupę ir “Vilniaus dešimtuką” į didelį regioninio bendradarbiavimo darinį yra “pateikta tinkamu laiku” ir “suteikia Vidurio Europai erdvės saviraiškai”, teigia Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto direktorius R.Lopata.

■ Osama bin Ladenas gyvas, jo sveikata puiki, nors gruodžio mėn. puolant bazę Afganistane jį sužeidė šrapnelis. Vienas pagrindinių O. bin Ladenado padėjėjų ir “Al Qaeda” lyderių Abu Zubaida, kuris kalinamas Jungtinėse Amerikos Valstijose, perkeltas į Indijos vandenynę esančią Diego Garsijos salą.

■ JAV laikosi Artimųjų Rytų strategijos, kuria siekia sumažinti Palestinos savivaldos pirmininko J.Arafato įtaką, tačiau galutinai jo nenušalina.

■ Niujorko policininkai gali būti dislokuoti mažiausiai penkiose užsienio šalyse įgyvendinant didelio užmojo planą suteikti šio miesto policijos pajėgoms galimybę visame pasaulyje kovoti su terorizmu.

■ Irako karinės pramonės ministras Abdul Tavabas Mulla Hoveišas Minske vedė derybas su Baltarusijos ministro pirmininko pavaduotoju S.Sidorovskiu. Jie aptarė dviejų šalių ekonominius santykius.

■ JAV prezidentas Dž. Bušas pirmą kartą po rugsėjo 11 d. įvykdytų teroro išpuolių išdėstė visapusišką nacionalinio saugumo strategiją, siūlydamas naujas priemones užkirsti kelią branduoliniams smūgiams ir prašydamas suteikti platesnius įgaliojimus imtis veiksmų prieš įtariamus teroristus.

■ Talibano gretose kovojęs amerikietis Džonas Volkeris Lindas prisipažino kaltu dėl jam inkriminuojamų nusikaltimų.

Visuomenei reikėtų žinoti

Liepos 15 d. Seimo narys TS (LK) pirmininko pavaduotojas Antanas Stasiškis išsiuntė laišką Konstitucinio Teismo Pirmininkui E. Kūriui. Seimo narys nori gauti atsakymą į vieną klausimą, kadangi Konstitucinio Teismo 2002 06 19 sprendimas dėl 2000 06 13 Valstybinių pensijų įstatymo pataisų (dėl kurių kreipėsi V. Andriukaičio vadovaujama Seimo narių grupė) buvo praplėstas nauju turiniu ir nutariamaisiais straipsniais dėl Prezidento įstatymo. Jie leido Algirdui Brazauskui nuo šiol gauti ir visą premjero atlyginimą, ir buvusio prezidento pensiją. Visuomenei reikėtų žinoti, ar papildomą sprendimą Konstitucinis Teismas darė savo iniciatyva, ar kieno nors papildomai paprašytas. Jei taip, tai kas paprašė tokios išimties vienam Lietuvos pensininkui?

Tėvynės sąjungos - konservatorių frakcijos spaudos tarnyba

Birželio 19 d. Konstitucinio Teismo nutarime yra Valstybinių pensijų įstatymą taisanti nuostata, kurios nepašė Seimo narių grupė rašte dėl Valstybinių pensijų įstatymo 7 (ketvirtąja dalimi), 11 ir 15 straipsniuose 2000 m. birželio 13 d. padarytų pakeitimų ir papildymo. Atsakęs į Seimo narių grupės klausimus ir padaręs sprendimus, kas, jo teigimu, 2000 m. birželio 13 d. įstatyme pažeidė Konstituciją, Konstitucinis Teismas padarė dar ir papildomą sprendimą – panaikino Valstybinių pensijų įstatymo 7 str. 1 dalies nuostatą, kad buvęs prezidentas gauna prezidento pensiją, išėjęs iš valstybės tarnybos. Dabar Algirdas Brazauskas šiuo Konstitucinio Teismo sprendimu galės gauti ir Vyriausybės vadovo atlyginimą, ir prezidento pensiją.

Dar vienas sprendimas 2002 m. birželio 19 d. nutarime tuo pačiu tikslu buvo padarytas Prezidento įstatymo 20 str. 2 dalyje, nors dėl šio įstatymo Seimo narių grupė į Konstitucinį Teismą apskritai nebuvo kreipusis.

Prašau atsakyti į klausimą, ar Konstitucinis Teismas darė šiuos du papildomus sprendimus dėl buvusio prezidento A. Brazausko atlyginimo bei pensijos suderinamumo (nutarimosios dalies 3 ir 4 str.) savo iniciatyva, ar kam nors iš šalies paprašius. Ir jei buvo paprašyta, tai kokių būdu toks prašymas buvo gautas.

Antanas STASIŠKIS

Nutarimas

Dėl LPKT bendrijos pozicijos artėjančiuose prezidento ir savivaldybių tarybų rinkimuose

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių bendrijos valdyba atkreipdama dėmesį į artėjančią prezidento ir savivaldybių tarybų rinkimų svarbą valstybės ir jos demokratinės santvarkos raidai, konstatuodama ryškų dešinėsios pakraipos politinių jėgų susiskaldymą pabrėžia būtinumą konsoliduoti dešiniųjų pažiūrų visuomenės dalį.

Valdyba mano, kad jau atėjo laikas plačiai diskutuoti apie rinkimus į miestų ir rajonų savivaldybių tarybas, v i e n y b ė s v a r d a n i n i c i j u o t i d e š i n i ū j ų j ė g ų (p a r t i j ų i r v i s u o m e n i ų o r g a n i z a c i j ų) d i a l o g ą. S u p r a s d a m i, k a d k i e k v i e n a m e L i e t u v o s m i e s t e a r b a r a j o n e d e š i n i ū j ų j ė g ų t a r p u s a v i o s a n t y k i a i i r g a u s u m a s y r a s k i r t i n g i, d i a l o g a s t u r i v y k t i l a n k s č i a i, a t s i ž v e l g i a n t į r e a l i a i s u s i k l o s č i u s i ą s i t u a c i j ą v i e t o j e.

Valdyba kviečia kaip ir anksčiau vykusiuose rinkimuose į savivaldybių tarybas remti Tėvynės sąjungą (LK), Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungą ir šių politinių organizacijų koaliciją.

*LR Prezidentui Valdui Adamkui
LR Seimo Pirmininkui Artūriui Paulauskui
LR Ministrui Pirmininkui Algirdui Brazauskui
LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijai*

Pareiškimas

Nuo 1993 m. blogėja demografinė padėtis Lietuvoje. Atrodo, kad ji ir ateityje negerės, jei nebus priimti nutarimai, galintys bent stabilizuoti esamą padėtį. Per beveik dešimt metų nebuvo skirta pakankamai dėmesio demografinėi problemai, nei įvardyta ji nei LR Seime, nei Vyriausybėje, nors būtina reikėtų įrašyti į svarbiausiųjų sąrašą.

Europos valstybės, į kurias mes žiūrime kaip į pavyzdį, demografines problemas sprendžia stiprindamos šeimos instituciją, teikdamos paramą jaunuoms šeimoms įsigyjant būstą (dengia paskolų palūkanas), įteisina vadinamąjį "vaiko krepšelį" (pvz.: Vokietijoje, Danijoje), kiek įmanoma žiniasklaidoje propaguoja gyvybės, o ne daiktų idėją.

Mūsų manymu, demografinės Lietuvos problemos būtina kuo skubiau spręsti. Siūlome, kad:

LR Seimas, LR Vyriausybė blogą demografinę šalies situaciją iškeltų ir įvardytų kaip

Valdyba įpareigoja Bendrijos skyrių vadovus sudaryti iniciatyvinę grupę diskusijoms ir deryboms su šiomis, o reikalui esant – ir kitomis pozityvias pažiūras turinčiomis dešinėsios pakraipos partijomis dėl bendro dalyvavimo savivaldybių tarybų rinkimų kampanijoje galimybių, sąlygų ir būdų.

Valdyba paveda Bendrijos skyriams aktyviai dalyvauti prasidedančioje rinkimų kampanijoje, analizuoti politinę padėtį bei politinių jėgų išsidėstymą miestuose, rajonuose ir paruošti savo išvadas bei siūlymus Bendrijos tarybos konferencijai.

Vėliau, kai galutinai susiformuos visų kandidatų į Lietuvos prezidento postą sąrašas, valdyba pateiks savo siūlymus prezidento rinkimų kampanijoje.

Rugsėjo mėn. numatoma sušaukti Bendrijos tarybos konferenciją, kuri nustatys konkrečią poziciją prezidento ir savivaldybių tarybų rinkimuose.

**LPKTB valdybos
pirmininkas Vytas
Miliauskas**

svarbiausią problemą, kuriai spręsti sudaromas priemonių planas.

Priemonių plane turėtų būti valstybinė pagalba šeimai ir vaikams, t.y. "vaiko krepšelio", kaip vienos iš priemonių, įvedimas. Siūlome įteisinti jo dydį iki 300 Lt/mėn. ir mokėti pagal šeimos pajamas diferencijuotai, jei vienam šeimos nariui tenka mažiau už minimalų atlyginimą (šiuo metu 430 Lt).

Teikti jaunuoms šeimoms pagalbą įsigyjant būstą.

Propaguoti teigiamą šeimos įvaizdį kaip atsvarą beatodairiškam daiktiškumui.

Aktyviau puoselėti dvasines dorines vertybes, tautos tradicijas.

**LTS Šiaulių sk. pirm.
Reimundas
Varapickas
LPKTS Šiaulių sk. pirm.
Česlovas Dirke
LKDP Šiaulių sk. pirm.
Vincentas
Lamanauskas
LPKTB Šiaulių sk. pirm.
Juozas Mocius**

Laiko pulsas

■ Pirmadienį euras susilygino su doleriu. Nuo lito persiejimo prie euro JAV dolerio vertė lito atžvilgu smuko 12 proc. Šalies gyventojai, savo santaupas bankuose laikę šia valiuta, jau patyrė 360 mln. litų nuostolį. Teiginys: "doleris ir Afrikoje doleris", patiria rimtus išmėginimus. JAV ekonomiką ir jos valiutą buvo pavykę stabilizuoti po rugsėjo 11-osios teroro akty, tačiau nauji skandalai, susiję su apskaita, ir stambiausių kompanijų, tokių kaip "Enron" ar "World Com", tariamos gerovės žlugimas (pastaroji nuslėpė beveik 14 mlrd. litų išlaidų), pakirto paprastų amerikiečių pasitikėjimą JAV rinka. Kapitalas iš JAV pradėjo bėgti į saugesnes rinkas, kurias atrado Europoje. Euro stiprėjimą lėmė ne sparčiau atsigauananti Europos ekonomika, o tirpstantis pasitikėjimas JAV ekonomika ir jos valiuta. Bankininkystės specialistai prognozuoja, kad jei šį pasitikėjimą pavyktų atgauti, euras vėl imtų silpnėti JAV dolerio atžvilgiu. Tačiau JAV finansininkas filantropas Dž. Sorosas prognozuoja, kad JAV doleris per kelerius metus nuvertės trečdaliu. Šio vieno turtingiausių pasaulio žmonių finansines prognozes reikėtų vertinti atsargiai žinant jo aistrą finansinėms machinacijoms. JAV prezidentas Dž. Bušas pasiūlė priemonių paketą, kurios padėtų sustiprinti pasitikėjimą JAV bendrovėmis ir rinkomis. Galima numanyti, kad bus stengiamasi reformuoti akcijų rinką ir auditą, griežtinant pastarųjų atsakomybę. Būtent dėl nusikalstamos veiklos, kai buvo naikinami dokumentai, atspindintys realią "Enron" finansinę padėtį, ir žlugo viena iš penkių didžiausių pasaulio audito bendrovių "Arthur Andersen". Audito bendrovė, pasižymėjusi ilgamete nepriekaištinga reputacija, pati slėpė ir naikino dokumentus, susijusius su viena didžiausių Amerikos verslo bendrovių tikrąja finansine padėtimi. Po "Enron" ir šios korporacijos audito bendrovės "Arthur Andersen" žlugimo tūkstančiai šių ir kitų bendrovių darbuotojų ne tik atsidūrė gatvėje, bet ir prarado santaupas ir pensijas. Europos Sąjungos komisaras F. Bolkesteinas, atsakingas už kontrolės klausimus, paskubėjo pareikšti, jog "Enron" pobūdžio apskaitos skandalai ES mažai tikėtini, nors ir neatmetė tokios galimybės. Ilgai laukti nereikėjo. Ispanijos telekomunikacijų bendrovė "Telefonica", pagrindinė vyrų krepšinio Eurolygos rėmėja, pripažino, kad praėjusiais metais patyrė 7,2 mlrd. eurų nuostolį. Anksčiau ši bendrovė skelbėsi, kad 2001 metais gavo 2,1 mlrd. eurų pelną. Tai atsitiko po to, kai "Telefonica" buvo priversta peržiūrėti savo apskaitą pagal JAV įteisintus naujus apskaitos principus, nes jos akcijos platinamos ir JAV. Kita Europos kompanija – Airijos farmacijos bendrovė "Elan" paskelbė turinti finansinių problemų ir ketina parduoti turto už 1 mlrd. eurų. Po kilusio skandalo, kai paaiškėjo tikroji "Elan" finansinė padėtis, jos akcijų kaina sumažėjo beveik 100 proc. Šiuos milijardinius nuostolius lėmė ne tik bendrovių vadovybės nekompetencija, bet ir nebaudžiamas piktnaudžiavimas valdžia. Nuo klaidų neapsaugotas niekas, bet kaip apsaugoti nuo nesąžiningų verslininkų, nuo kurių priklauso tūkstančių žmonių gerovė? Šį sunkų klausimą teks spręsti tiek JAV, tiek ES šalių vyriausybėms.

■ A. Brazausko Vyriausybė savo vienerių metų darbo proga pati sau įteikė dovanėlę: nutarė nebeteikti žiniasklaidai Vyriausybės posėdžių darbotvarkėje numatytų priimtų nutarimų projektų, kaip būdavo iki šiol. Vyriausybės kancleris A. Z. Kaminskas informacijos ribojimo idėją parsivežė iš Kanados. Tam entuziastingai pritarė premjeras A. Brazauskas, stengdamasis apsaugoti visuomenę nuo žinojimo, kas jos laukia. Opozicija pagrįstai sukritikavo šį Vyriausybės sprendimą, nes Lietuvoje dar nėra sprendimų priėmimo tradicijų, kai patys sprendimai iš anksto plačiai svarstomi drauge su ekspertais, taip pat suinteresuotomis grupėmis. Nuoseklus informacijos ribojimas žurnalistams yra išskirtinis šios Vyriausybės bruožas. Susidaro įspūdis, kad A. Brazausko Vyriausybė nori atsiriboti nuo visuomenės ir galimybės jos atstovams daryti įtaką įstatymų ir nutarimų priėmimo procesui. Opozicija pagrįstai klausia: "Kokie rengiami sprendimai, jei juos žūt būt reikia slėpti nuo visuomenės?"

Juozas KUNDROTAS

Seimas nubaigė sesiją

(atkelta iš 1 psl.)

į ankstesnę kalendoriaus lapelį, kai rusų kariuomenė dar buvo ligi vidurnakčio. Galėjo padaryti rugsėjo 1-ąją bendrą Laisvės ir mokslo dieną, bet valdžiai nesmagu, jeigu kokie mokytojai vaikams prašnektų apie laisvę. Užtat gal smagu buvo daugumai pasijuokti iš buvusių politinių kalinių, tremtinių ir partizanų, jiems skirtas kompensacijas už sovietų atimtą turta nukeliant toli į ateitį. Už horizonto – laisvė. Paskutinę savaitę Seimą dar drebino ypatingi viesulai dėl komisijų ir jų išvadų. Antai komisija sveikatos apsaugos padėčiai tirti padarė išvadą ne tokią, kokios valdžiai reikia, o būtent kad nežmoniški, pacientus ir gydytojus kiršinantys ministro įsakymai turi būti atšaukti. Seimo Statusas sako, kad tokių vienkartinųjų komisijų išvados pateikiamos Seime, jo žiniai, ir tiek. Joks balsavimas nenumatytas – ką vadai norės, tą tegu daro. Tačiau p. Č.Juršėnas sumanė, kad reikia tvirtinti balsavimu, ir liepė daugumai išvadų netvirtinti. Pasakyta – padaryta. Bet išvados vis tiek yra, tai dabar ketina jas klastoti arba neskelbti, arba perrašyti kitaip. Kita komisija dėl Seimo lėšų naudojimo buvo teisėtai sudaryta iš visų frakcijų atstovų, kur dauguma vis tiek turi daugumą, bet jos būsimas tyrimas baisiai išgąsdino Seimo pirmininko pavaduotoją A.Skardžių (berods, pavaduotojas jau pačioje šio Seimo darbo pradžioje pirkliavo daržovėmis su Seimo valgykla). Kaip sugriauti, kad nebūtų jokios komisijos, jokio tyrimo?

Tą buvo verta filmuoti, joks režisierius nepastatytų geresnės komedijos apie dabartinį Seimą, paniškai bijantį net savo pačių valdomo patikrinimo! Paskutinis kadras, pristigus keturių balsų, tai laimingo vadovo: „Ačiū, ačiū!“ Ir dar valdančiosios socialdemokratų-socialliberalų koalicijos oficialus pareiškimas, kad toks tyrimas klaidintų jų rinkėjus... O žaismų viršūnė – reikalavimas sudaryti komisiją dėl „Jangilos“ aferų, kur labai arti stovi galingas Seimo narys iš Kėdainių valstybės. Tai šimtų milijonų litų, nusuktų nuo Lietuvos valstybės, byla. Komisiją sudaryti reikalavo 45 Seimo nariai, daugiau nei reikia parašų, kad ji būtų privalomai sudaryta. Užkulisiuose prasidėjo teroras, prievartavimas, kad save gerbiantys arba negerbiantys Seimo nariai atsiimtų parašus. Atsirado 12, kurie jau liepos 4 d. buvo atsiėmę parašus – tokį dokumentą išplatino Seimo vadovybė, ir jis liks korupcijos bei šliaužiojimo prieš pinigų valdžią istorijai. Taigi pasidavė ir parašus atsiėmė: Vasilijus Popovas, Gintautas Mikolaitis, Aloyzas Sakalas, Stasys Kružinauskas, Julius Sabatauskas, Arturas Plokšto, Alfonsas Pulokas, Algirdas Butkevičius, Jonas Jurkus, Giedrė Purvaneckienė, Jurgis Utovka, Algirdas Kunčinas. Tai vis valdantieji, kurie turi valdžią ginti valstybėje (Lietuvos), bet negina. Naktį opozicija dar ieškojo naujų drąsių žmonių, o valdžia toliau gąsdino bailesnius. Drąsesnių atsirado, o bailesni dar atsiėmė, tik vieno pritrūko. Tema žurnalistiniam tyrimui. Juk

nuo Seimo lėšų patikrinimo atšoko irgi 12 – kažin ar tie patys? Iš tiesų priešintis terorizmui Lietuva turėtų pradėti būsime Seime, jeigu rinkėjai suvoks, ligi ko ta įstaiga nusmuiko nuo Sausio dienų ir naktų. Stovėjo tada prieš tankus, o dabar klaupiasi prieš pinigus, kad štai šimtų milijonų afera nebūtų Seime tirama. Jeigu savigarbos – nė padučių, o parašas – grybo vertės, tai šis reiškinys gal prasidėjo anksčiau. Antai kas nors pridėtų dar tuos, kurie anksčiau vos ne krauju buvo pasirašę liberalų vienybės priesaiką: jeigu išeisiu iš frakcijos, tai ir iš Seimo! Išėjo, bet neišėjo... Ir paskutinę sesijos dieną dar vienas nebe komiškas, iš esmės bemaž nežmoniškas balsavimas. Įstatyme dėl paramos kai kuriems ūkininkams, prisiperkantiems daugiau žemės, jeigu tik ji yra greta jų valdų, siūliau padaryti dar vieną lengvatą: ir tiems, kurie neatgavo tėviškių, įsikūrė kitur, bet galbūt prasigyvenę nusipirkę ir tėviškę, jeigu naujieji savininkai parduoda. Ne! – nubalsavo Seimo dauguma – tiems, kurie buvo išvežti arba nuvaryti ir neatgavo išdalytos tėvų žemės, o tik norėtų dabar ją nusipirkti – ne, jiems tokios lengvatos nedarysim! Balsavime neparėmusių ši siūlymą pavardes irgi verta žinoti: Vytenis Andriukaitis, Bronius Bradauskas, Sigita Burbienė, Vytautas Einoris, Jūratė Juozaitienė, Kęstutis Kriščiūnas, Stasys Kružinauskas, Algirdas Kunčinas, Gintautas Mikolaitis, Vladimiras Orechovas, Artūras Paulauskas, Rolandas Pavilionis, Vasilijus Popovas, Kazimiera Prunskienė, Algis Rimas, Julius Sabatauskas, Valerijus Tretjakovas. Tai septyniolika. Bet salėje sėdėjo dar 28 užsiregistravę, kurie visai nebalsavo. Gal širdyse buvo kiek palankūs, bet baimė ir partijos disciplina suparalyžiavo ranką, neleido paspausti mygtuko. Tai Seimo nariai: Vydas Baravykas, Mindaugas Basty, Antanas Baura, Jonas Budrevičius, Vasilijus Fiodorovas, Valentinas Greičiūnas, Valentinas Indriūnas, Vaclovas Karbauskis, Justinas Karosas, Gediminas Kirkilas, Jeronimas Kraujelis, Alfonsas Macaitis, Janė Narvilienė, Petras Papovas, Mykolas Pronckus, Alfonsas Pulokas, Giedrė Purvaneckienė, Juozas Raistenskis, Alvydas Ramanauskas, Viktoras Rinkevičius, Rimantas Ruzas, Aloyzas Sakalas, Vytautas Saulis, Rimantas Sinkevičius, Eduardas Šablinskis, Irena Šiaulienė, Gintautas Šivickas, Henrikas Žukauskas. Tegū nepyksta kolegos, ši informacija vieša, kompiuteriuose. Kol kas Lietuvoje kuriama, Rusijos pavyzdžiu, „valdoma demokratija“, bet „informacinio saugumo“ dar neįsivedėm. Paskutinė gėlė buvo naujos privatizavimo komisijos sudarymas neleidžiant opozicijai deleguoti dviejų savo atstovų, bet už ją nusprendžiant daugumos balsais. Parlamentiniu nepadorumu tai pranoko 1989 m. SSRS liaudies deputatų suvažiavimą – ten truputį skaitydavosi. Todėl opozicija pabaigė sesiją anksčiau ir sugiedojo Lietuvos himną foje, prie senosios valstybės vėliavos ir J.Basanavičiaus žodžių. Skambėjo galingai.

Iššūkiai dešiniams sparčiai kintančioje tikrovėje

Andrius KUBILIUS

Lietuvos politinį gyvenimą ilgą laiką sąlygojo visuomenės pasidalijimas dėl požiūrio į SSRS, o vėliau – į Rusiją. Tokio pasidalijimo gilumą liudija anksčiau vykę rinkimai į Seimą. Pirmuosius laimėjo nepriklausomybininkai, kitus – persitvarkę komunistai, vėliau – vėl reformatoriai.

Tačiau paskutiniai 2000 m. rinkimai jau rodė besikeičiančias nuostatas. Daugiausia balsų gavo naujos arba atnaujintos partijos (Naujoji sąjunga ir liberalai gavo 61 vietą Seime), neigūsios iki tol vyravusį dešinės-kairės pasidalijimą. Tai taip pat parodė, kad visuomenei komunistinės praeities klausimas darosi mažiau svarbus. Buvo balsuojama už naujoves arba, kitaip tariant, prieš valdžioje buvusias politines jėgas.

Taigi koks klausimas šiandien visuomenei svarbiausias? Nuo atsakymo priklauso rinkėjų pasirinkimas šiandien ir per būsimo Seimo rinkimus?

Prieš bandant surasti atsakymą, dar kiek palieskime dešiniųjų vienybės klausimą.

Dešiniuosius gali suvienyti tik valstybės idėja

Iki šiol buvęs dešiniųjų vieningumas ir jų stiprybė buvo pagrįsti idėjine vienybe. Pagrindinė ir pirmoji idėja, be abejo, buvo besąlygiškos nepriklausomybės idėja, kuri subrendo kartu su mažiau išsąmonintomis demokratijos bei rinkos ūkio kūrimo idėjomis. Kiek vėliau ypač svarbus tapo stojimo ES ir NATO klausimas.

Šiandien visi šie klausimai arba išspręsti, arba artėja prie sprendimo. Kita vertus, šios idėjos seniai nebėra vien dešiniųjų nuosavybė, dėl jų įgyvendinimo sutaria visos partijos. Nėbe pirmą kartą atsitiko taip, kad dešinieji tarsi nutiesdavo bėgius, kuriais po to patraukdavo ir kairieji.

Taigi šiandien nebėra aiškaus idėjinio pagrindo, kuris galėtų dešiniuosius suvienyti. Kairiųjų susivienijimas negali būti sektinas pavyzdys, nes tai „meilė iš išskaičiavimo“ arba, kitaip tariant, susijungimas dėl valdžios. Dešinieji nėra tokie pragmatiški. Juos gali suvienyti tik idėja. Tai, beje, būdinga ne tik Lietuvos politikams, tai visų Europos dešiniųjų bruožas.

Kokia tai gali būti idėja? Kol kas į šį klausimą niekas neatsakė, tačiau akivaizdu, kad dešiniuosius gali suvienyti ne šiaip idėja, bet valstybės idėja.

Svarbiausi klausimai ar reiškiniai, šiandien sąlygojantys visuomenės pasidalijimą:

Ignalinos jėgainės uždarymas, mirties bausmės atsisakymas, žemės pardavimas užsieniečiams, „Mažeikių naftos“ veikla, „Lietuvos telekomo“ pardavimas, naujoji emigracija,

dalies visuomenės nuskurdimas, nedarbas,

besikeičianti moralė, narkomanija ir t.t.

Ryškėjantys pasirinkimai ES klausimu:

beatodairiškai neigiamas, eu-roskpetiškas požiūris su vyraujančia baime ištirpti ES „katilė“,

atsargus ES vertinimas, matant daugiau neigiamų nei teigiamų narystės pusių, prisibijant būsimo įsipareigojimo naštos bei gresiančių taunos ir visuomenės pokyčių,

atsargiai palankus, bet vengiantis ryžtingesnių žingsnių, galinčių priartinti Lietuvą prie ES standartų, ir pasmerkiantis šalį ilgiems nepilnavertiškumo metams,

palankus, tačiau pirmiausia skatinantis vidaus pertvarkymus, siekiant kuo geriau išnaudoti visas vidines galimybes bei esant visuomenės sutarimui dėl svarbiausių tolesnės raidos tikslų,

beatodairiškai palankus, siekiantis kuo spartesnio įstojimo į ES ir NATO, tikint, kad tai privers pasitempti ir savaime išspręstas visas susikaupusias problemas.

Jei pabandytume panagrinėti, kurie patys bendriausi politiniai klausimai šiandien susilaukia skirtingo žmonių vertinimų, pamatytume, jog jie daugiausia susiję su ES reikalavimais arba Lietuvoje vykdomomis vakarietiškoms reformoms. Tiesiogiai su naryste susiję Ignalinos jėgainės, mirties bausmės atsisakymo, žemės pardavimo užsieniečiams reikalai. Bet ir kiti šiandien žmonėms rūpimi politikos klausimai atspindi Lietuvos integraciją į Vakarų. Tai „Mažeikių naftos“ pardavimas, „Lietuvos telekomo“ privatinimas, naujoji emigracija, dalies visuomenės santykinis nuskurdimas, nedarbas.

Tai reiškia, kad dabar mus skiria jau nebe tiek požiūris į komunistinę praeitį, kiek požiūris į ateitį, požiūris į ES ir Vakarų apskritai.

Šie pasikeitimai nėra tokie paprasti, nes tas pats žmogus galėjo būti ir komunistas, ir kuo puikiausiai prisitaikyti prie vakarietiško gyvenimo būdo. Tuo tarpu visą gyvenimą prieš sovietinę sistemą kovojęs žmogus gali neberasti vietos šiandieninėje Lietuvoje. Tuo atveju iškyla labai rimtas pasirinkimo klausimas – toliau remti dešiniuosius ar pasukti kitu keliu.

Visiškai suprantama, kad ne visi nedviprasmišką požiūrį į komunistinę reizmą turėję dešinieji šiandien visiškai pritaria ir naujesiems vėjams. Toks kritiškas požiūris į permainas reiškia, kad ir mūsų tikrovėje jau randasi tradicinio konservatyviojo mąstymo ir konservatyvios patirties užuomazgos. Akivaizdu, kad visi šie dešiniams rinkėjams rūpimi klausimai turi atsispindėti ir jų atstovaujama partijų programose.

(keliami į 4 psl.)

“Baltas baltas, kaip vyšnios viršūnė”...

(atkelta iš 1 psl.)

Kaunietis P.Palilionis buvo paskutinis žmogus iš Lietuvos, susitikęs su Poetu.

Gimtinė - Biržų apskritis, Stebeikėlių kaimas (gimė 1907 02 02). Vėliau - studijos ir darbas Kaune, ilgas išsiskyrimas su gimtine ir sugrįžimas 1989 metais. Dabar sulauksime Jo visiems laikams.

Bernardas Brazdžionis bus palaidotas Kaune, Petrašiūnų panteone. Tai įvyks liepos 31 dieną. Los Andžele artimieji ir

gerbėjai su Poetu atsisveikino liepos 17 dieną.

Lietuvoje bus išleista B.Brazdžionio naujausių eilėraščių knyga “Kas šviečia virš pavasarių visų”.

Balta papurusi galva, imlus žvilgsnis ir nuoširdumas veide. Tokį Jį prisiminsime, kas bent akimirka ar ilgesnį laiką bendravome, žavėjomės Jo poezija, pajutome žmogišką šilumą. Kaip ir tuos lyriškus posmus, tapusius jau chrestomatine vertybe: “Baltas baltas, kaip vyšnios viršūnė...”

Užjaučiame

Sunkią netekties valandą, mirus Poetui Bernardui BRAZDŽIONIUI, nuoširdžiai užjaučiame žmoną Aldoną, artimuosius, gimines ir liūdime kartu.

LPKTS taryba ir valdyba

Kviečia “Į laisvę” fondo XI studijų savaitė

Renginys vyks liepos 31- rugpjūčio 4 d. Marijampolėje. Tai – vienuoliktoji studijų savaitė.

Ji apims daug temų, dalyviai išklaūs šalis ir kviestinių svečių pranešimus.

Liepos 31 d., trečiadienis

11 val. studijų savaitės atidarymas, “Į laisvę” fondo ir jo filialo pristatymas (prelegentai - dr. K.Ambrozaitis (JAV), J.Kairevičius, kun. dr. R.Skinaitis ir kt.).

12 val. pirmasis posėdis. Pranešimai, diskusijos (M.Martinaitis).

14 val. antrasis posėdis (R.Budrys, G.Martinaitienė, A.Žemaitytė, P.Dumšienė).

19 val. vakaronė Adomiškio kaime.

Rugpjūčio 1 d., ketvirtadienis

10 val. trečiasis posėdis (prof. B.Kuzmickas, dr. P.Kisilius (JAV), L.Astra).

14 val. ketvirtasis posėdis (dr. V.A.Dambra (Ispanija), V.Abraitis, L.Ruginienė (JAV)).

16.30 val. ekskursija J.Basanavičiaus ir V.Kudirkos keliais (N.Manikienė).

Rugpjūčio 2 d., penktadienis

10 val. penktasis posėdis (B.Ulevičius, dr. A.Vasiliauskienė, B.Adomėnienė, J.Damušienė (JAV/Lietuva), V.Vitkauskas).

14 val. “Į laisvę” fondo premijos įteikimas.

15 val. ekskursijos: Tauro apygardos partizanų takais ir Suvalkijos laisvės kovų keliais (J.Sajauskas, A.Vilutienė, V.Raibikis).

Rugpjūčio 3 d., šeštadienis

10 val. šeštasis posėdis (prof. A.Tyla, prof. K.Skrupskelis (JAV)).

14 val. septintasis posėdis (prof. V.Samonis (Kanada), A.Petrauskas).

16 val. ekskursija į Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijos muziejų (V.Peckus, V.Vidriuskas).

19 val. atsisveikinimo vakaras.

Rugpjūčio 4 d., sekmadienis

9.30 val. šv. Mišios Šv. Vincento Pauliečio bažnyčioje.

11 val. literatūros priešpjetė (R.Staliliūnaitė, M.Martinaitis, L.Viliūnienė, J.Sajauskas, E.Stancikas).

13 val. studijų savaitės uždarymas.

Visais klausimais kreiptis į Vidmantą Vitkauską, tel:(8-687) 53957; faksas (8-37) 551255.

Iššūčiai dešiniams sparčiai kintančioje tikrovėje

(atkelta iš 1 psl.)

Taigi manau, kad pagrindinis klausimas šiandien – kaip mūsų valstybė atrodys Europos Sąjungoje. Kokią vietą joje užims? Ar mūsų buvimas čia bus pilnavertis, orus, ar jausimės esą mažesni, skurdesni, nevertingi, su kuriais nebus skaitomasi?

Manau, čia svarbiausi du dalykai. Pirmiausia turime kuo greičiau bent priartėti prie ES gerovės lygio. Šiandien turinė nelygybė ypač ryški, ją žmonės priima labai jautriai. Antra, turime išsugototi savastį.

Norėdami pasiekti europietišką gerovę turime sukurti stiprią ekonomiką. Norėdami likti savimi turime sutelkti stiprią tautą, stiprią visuomenę, stiprias bendruomenes. Visa tai galima pasiekti tik turint stiprią valstybę. Taigi stipri valstybė, stiprus ūkis, stipri bendruomenė. Tai visaverčio mūsų buvimo ES sąlygos.

Žinių ekonomika. Kodėl?

Lietuvos gyventojų pajamos sudaro tik beveik trečdalią Europos Sąjungos šalių vidurkio. Tokio skirtumo priežastis – Europos ekonomika gerokai stipresnė nei Lietuvos. Tai atspindi tokie rodikliai, kaip per metus sukuriamas bendrasis vidaus produktas vienam gyventojui, darbo našumas, eksporto galimybės ir kt.

Norint, kad mūsų ūkis stiprėtų kuo greičiau, turime panaudoti žinias. Kito būdo nėra, nes tai vienintelė galimybė sparčiai auginti ūkio našumą, o ir šios srities išteklių Lietuvoje turime pakankamai. Žinių ekonomika – tai mokslo tyrimų rezultatų diegimas į gamybą, naujų technologijų ir šiuolaikinių žinioms imlių pramonės šakų kūrimas.

Šie darbai reikalauja pertvarkymų aukštojo mokslo, švietimo, mokslo tyrimų politikoje. Reikės daugiau dėmesio skirti verslo ir mokslo suartėjimui, tiesioginių užsienio investicijų pritraukimui, spartesniam žinių visuomenės kūrimui, klasterinės ekonomikos pagrindų dėjimui.

Kita vertus, sparti žinių ekonomikos plėtra sunkiai įsivaizduojama, jei skirtingos politinės partijos skirtingai įsivaizduos iškilusius užda-

vinius arba dėl trumpalaikių politinių išskaičiavimų ims kaišioti pagalius į ratus. Ši tikslą būtų žymiai lengviau įgyvendinti, jei tai susilauktų platesnio visuomenės pritarimo.

Todėl didžiausiomis parlamentinėms partijoms ir įtakingoms visuomeninėms organizacijoms pasiūlėme pasirašyti nacionalinį susitarimą siekiant ekonominės ir socialinės pažangos. Jo tikslas – nepaisant to, kas valdytų šalį, per 15 metų priartėti prie dabartinio ES šalių gerovės lygio.

Dešiniųjų vienybė

Jeigu politinės partijos pasiektų susitarimą dėl ateities ir jo būtų laikomasi, ką tuomet veikti politikams, kuo skirsis dešinė nuo kairės, apskritai politinės partijos? Juolab kad, kaip jau minėjome, praeities vertinimas darosi vis mažiau svarbus. O ir kitose šalyse, ir Europos Sąjungoje skirtumai tarp kairės ir dešinės darosi vis mažiau pastebimi, ypač ekonominėje plotmėje. Tai išryškėjo po to, kai kairieji plečiantis globaliai ekonomikai perėmė dešiniųjų laisvosios rinkos supratimą.

Vis dėlto ne vien duona žmogus gyvas. Šalia ūkinių, medžiaginių poreikių yra ir dvasinė tikrovė, bendruomenės gerovė. Dešinėje pusėje visada daugiau ar mažiau sugyveno dvi pusės: ekonominė dešinė ir kultūrinė, bendruomeninė dešinė. Pirmiesiems visada labiau rūpėjo ūkio stiprumas ir gerovė, ekonominės laisvės. Šis kelias veda į centrą, supanašėjama su šiuolaikine centro kaire. Tačiau šiuo keliu šiandien žengia ir centro kairė suprasdama, kad nebegalima priešintis rinkos ekonomikos principų globaliam dominavimui. Todėl ekonominėje politikoje ideologiniai skirtumai tarp dešinės ir kairės mažės, gal dešinieji tik bus vėžlesni ir stengsis kloti naujo laikotarpio ekonominės politikos bėgius.

Antrųjų dėmesio vidury – nepriklausomybė, valstybės stiprumas, iš kartos į kartą perduodamos vertybės, tikėjimas – tai, kas jungia bendruomenę. Čia dešiniųjų skirtingumai nuo kairiųjų ryškesni.

Neabejotina, kad dešiniams visada bus svarbu istorinis atminimas, kovų už laisvę didvyriškumas, tėvų ir

protėvių sukaupta patirtis, moralinės bendruomenės vertybės.

Tačiau politika nėra vien žiūrėjimas į praeitį ir praėjusių dienų garbinimas. Praeityje įgyta ir sukaupta patirtis turi padėti surasti sprendimus šiandien kylantiems uždaviniams valstybės ir kiekvieno žmogaus gyvenime. Tai ir būtų gyvasis kultūrinis, tradicinis konservatizmas, kuris galėtų tapti svarbia Lietuvos dešinėsios politikos ir ideologijos dalimi.

Tačiau toks kultūrinis konservatizmas negali tapti bet kokių permainų neigimu – tai taip pat ne išeitis...

Išėjusių, gyvųjų ir būsimųjų kartų bendrystė – taip valstybę apibūdino vienas iš konservatizmo ideologų E.Berkas. Tai sugebėjimas per amžius bendruomenės sukaupą išmintį pritaikyti šiandienai ir ateičiai.

Todėl dešiniams naujame laikotarpyje tenka sudėtingas uždavinys suderinti ekonominį modernumą su kultūriniu konservatizmu. Tai galima padaryti naujame etape iškelus pagrindiniu dešiniųjų tikslu tris “banginius”: stipri ekonomika, stipri valstybė, stipri bendruomenė. To rezultatas – konkurentiška Lietuva, savimi pasitikinti ir ne antrarūšė Europos bendrijoje. Stiprios bendruomenės tikslas – sukurti gyvybingą pilietinę visuomenę, besiremiančią į konservatyvias bendražmogiškas ir etnines kultūrinės vertybes ir sugebančią burtis į stiprias ir stabilias partijas, kurios yra būtinos norint sukurti stiprią valstybę. Stipri valstybė – tai valstybė, kuri gali įgyvendinti ilgalaikes Lietuvos veržimosi į priekį strategijas ir kuri pasiekia rezultatų ten, kur turi atsakomybę: apginti žmogų, užtikrinti teisingumą, socialinę ir sveikatos apsaugą ir t.t. Tik tokia stipri valstybė gali įgyvendinti naują ekonominę strategiją, kurios dėka Lietuva per artimiausią dešimtmetį savo ekonomika ir gerove pasivytų Europos standartus.

Dešinieji naujame etape turi naują atsakomybę. Pirmajame etape būdami priešakyje senosios sovietinės Lietuvos ardymo procesų, naujame etape turime būti priešakyje naujos, tikrosios europietiškos Lietuvos statybos darbų. Kairieji to nesugebės padaryti. Dešinieji yra atsakingi už tai – ar Lietuva veršis į priekį, ar tik trypčios vietoje...

Rugpjūčio 3 d. Ariogaloje - tarptautinis sąskrydis "Laisvės ugnis - ateities kartoms"

Programa

9-10.45 val. sąskrydžio dalyvių ir svečių atvykimas į Ariogalą. Gėlių padėjimas kapinėse. Transporto sutatymas nurodytose vietose.

10-11 val. fotoparodos "Sąskrydžio Ariogaloje akimirkos" apžiūrėjimas Dubysos slėnyje.

11-11.30 val. susibūrimai pagal kovos, įkalinimo, tremties ar kančių vietas Dubysos slėnio stadione.

11.30-11.55 val. sąskrydžio vėliavos ir ugnies atnešimas. Tradicinio bėgimo ir dviračių žygio "Laisvės ugnis - ateities kartoms" dalyvių, moksleivių, jaunimo komandų, Lietuvos karių iškilmingas sutikimas.

12-13.30 val. sąskrydžio atidarymas. Šv. Mišios, kurias aukos JE Arkivyskupas Sigitas Tamkevičius.

13.30 val. LR Prezidento sveikinimas. Kiti sveikinimai. Jungtinė meno kolektyvų programa, sąsąuka su pasaulio kontinentais. Sąskrydžio dalyvių pagerbimas.

16-19 val. dainų, poezijos ir prisiminimų valanda. Konkursai, žaidimai, oreivių pasirodymai. Drąsiausio, stipriausio, vikriausio moksleivio ir komandos rinkimai. Bendros atsivežtų gėrybių vaišės. Kareiviška košė.

19 val. grupės "B'AVARIJA" koncertas.

21-2 val. diskoteka.

Generalinės repeticijos nebus. Pikti eilėraščiai ir pasisakymai nepageidaujami.

Informacija laisvės kovų dalyviams ir svečiams

Transporto priemonės bus statomos nurodytose vietose mieste arba kitoje Dubysos upės pusėje esančioje mokamoje stovėjimo aikštelėje. Į slėnį transportas nebus įleidžiamas.

Rekomenduojame atsivežti: skėčius nuo saulės ar lietaus, gėlių įteikti geriausiajam atlikėjui, dirigentui ar svečiui.

Informacija nešantiems ugnį

Jau šeštąjį kartą organizuojamas ugnies nešimas į sąskrydį "Laisvės ugnis - ateities kartoms". Gausiausios komandos, ne mažiau 150 km savarankišku maršrutu iš veikusios partizanų apygardos atnešusios ugnį, vadovą turistinė agentūra "Guliverio kelionės" apdovanos kelialapiu į užsienį. Vertinimo kriterijai: komandos narių skaičius, 150 km (moticiklais ir kitomis transporto priemonėmis - 500 km) savarankiškas maršrutas, komandos atributika, drausmingumas.

Komandoms ir pavieniams asmenims privaloma:

a) registracija pradėjus nešti ugnį tel. (8 650) 12760; (8 228) 57190, 55295;

b) atvykti į Verėduvaitės kaimą prie Dubysos rugpjūčio 2 d. nuo 16 iki 18 val. (atvykstantiems nuo Raseinių pusės Žemaičių plentu);

c) atvykti į Daugėliškių kaimą prie automagistralės rugpjūčio 2 d. nuo 16 iki 18 val. (atvykstantiems nuo Kauno pusės).

Informacija bendrojo lavinimo mokyklų komandoms

10-10.40 val. atvykimas: prie šaltinėlio (atvykstantiems nuo Raseinių); prie Birutės kalno (atvykstantiems nuo Kauno).

Sąskrydžio organizatoriai rekomenduoja atsivežti: skėčius nuo saulės ar lietaus; oro balionų, ne mažiau kaip 2 vnt., ir siūlų jiems prišti (siūlo ilgis ne mažiau kaip 5 m); aitvarą (kiekvienai komandai po 1 vnt.); gėlių (įteikti juos pasitinkantiems sąskrydžio dalyviams Dubysos slėnyje).

Gausiausios, drąsiausios, vikriausios, kūrybingiausios, dainingiausios komandos vadovą turistinė agentūra "Guliverio kelionės" apdovanos ke-

lialapiu į užsienį.

Komandos vertinimo kriterijai: sudėtis ir dalyvių skaičius, atributika, apranga, drausmingumas, aitvaras.

Informacija fotografams

Filmuoti, fotografuoti arčiau kaip 55 metrai nuo centrinės tribūnos bus leidžiama tik su sąskrydžio organizatorių leidimais.

Informacija prekybininkams

Prekiauti pagal turimą licenciją bus leidžiama tik sąskrydžio rėmėjams.

Teirautis:

dėl ugnies nešimo, bėgimo, dviračių žygio tel. (8 650) 12760, (8 228) 57190 arba 55295 (Eugenijus);

dėl meninės programos, renginio eigos, leidimo fotografuoti tel. (8 685) 36590 (Danutė);

dėl įgarsinimo tel. (8 687) 13440 (Valdemaras);

kitais organizaciniais klausimais tel. (8 699) 35339 (Antanas).

Dėmesio! Ariogalos degalinėje "OKSETA" (Žemaičių pl.) rugpjūčio 3-4 dienomis transporto priemonėms, atvežusioms sąskrydžio dalyvius, kuras bus parduodamas su 10-15 proc. nuolaida.

Organizatoriai

ŠALTINĖLIS

Vaikų bendrojo lavinimo mokyklų moksleivių komandų "Drąsūs, stiprūs, vikrūs", konkurso "Dainų dainelė-2002", Lietuvos istorijos viktorinos, VI tradicinio bėgimo ir dviračių žygio "Laisvės ugnis-ateities kartoms" dalyvių, atvykstančių nuo Raseinių pusės, cisenos rikiavimo vieta (9.45 - 10.45 val.)

PAMINKLAS LIETUVOS KANKINIAMS IR PARTIZANAMS

Gėlių padėjimo ir žuvusių už Lietuvos laisvę ir teisingumą pagerbimas (8.00 - 10.45 val.)

BAŽNYČIA

AUTOBUSŲ STOTIS

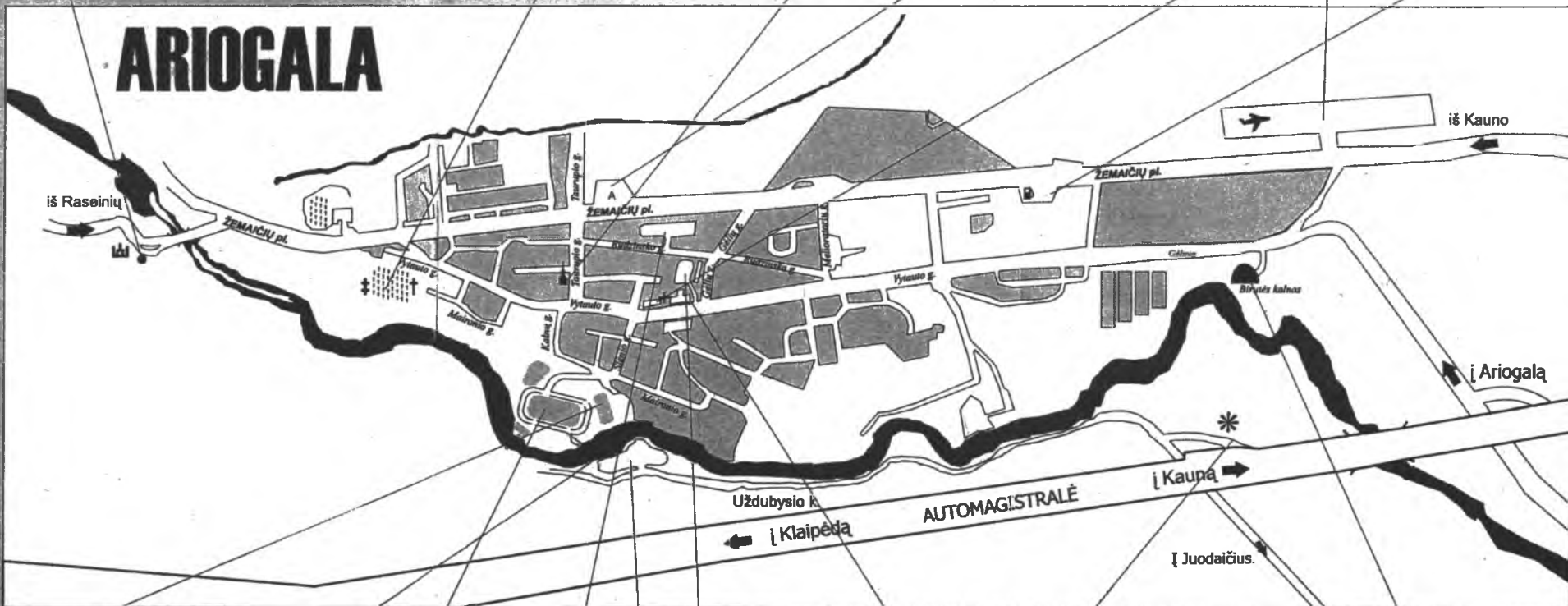
Autobusų registracijos vieta (išlaipinus keleivius) 8.00 - 9.45 val. autobusams, atvežusiems Laisvės kovų dalyvius ir jų šeimos narius. 9.45 - 10.45 val. autobusams, atvežusiems vaikus ir tradicinio bėgimo ir dviračių žygio dalyvius.

LĖKTUVŲ PAKILIMO TAKAS

LIGONINĖ

DEGALINĖ "OKSETA"

ARIOGALA

PREKYBVIETĖ

SĄSKRYDŽIO VIETA

LAIKINASIS LIEPTAS

AUTOBUSŲ, MIKROAUTOBUSŲ STOVĖJIMO VIETA

MOKYKLA

TIK AUTOBUSŲ, MIKROAUTOBUSŲ SAUGOJIMO (MOKAMA) VIETA

ĮVAŽIAVIMAS Į AUTOBUSŲ, MIKROAUTOBUSŲ STOVĖJIMO VIETĄ

BIRUTĖS KALNAS

Vaikų bendrojo lavinimo mokyklų moksleivių komandų "Drąsūs, stiprūs, vikrūs"; konkurso "Dainų dainelė-2002", Lietuvos istorijos viktorinos, VI tradicinio bėgimo ir dviračių žygio "Laisvės ugnis-ateities kartoms" dalyvių, atvykstančių nuo Kauno pusės, cisenos rikiavimo vieta (9.45-10.45 val.)

IŠ ARIOGALOS AUTOBUSŲ STOTIES AUTOBUSAI IŠVYKSTA:

Į Kauną 6.30; 7.27; 8.23; 9.13; 9.47; 10.49; 11.09; 13.11; 13.38; 14.15; 14.59; 15.54; 16.39; 18.59; 9.29; 20.03;
Į Kryžkalnį 6.52; 7.37; 8.07; 8.36; 10.33; 10.57; 12.10; 12.37; 13.27; 14.07; 14.52; 15.15; 16.40; 17.22; 19.07; 20.08;
Į Raseinius 6.52; 7.37; 8.07; 8.36; 9.57; 10.33; 10.57; 12.03; 12.10; 12.37; 13.07; 13.27; 14.07; 14.52; 15.15; 5.32; 16.34; 16.40; 17.22; 18.07; 19.07; 20.08; 21.22;

Nepastebimai greitai prabėgo 10 birželio dienų, praleistų Kačerginės "Vilko" stovyklavietėje. Į tautiško ugdymo stovyklą, kurios šūkis "Visada su tauta", suvažiavo kudirkaičiai iš visos Lietuvos. Joje turinagai laiką praleido 98 organizacijos nariai ir 10 vadovų. Surengė savo surinktos kraštotyrinės medžiagos "Mano krašto šviesuoliai" parodą, stovyklos aplinką papuošė gamtos gėrybių kompozicijomis, kurios žavėjo ne vieną svečią.

Pagal savo pomėgius stovyklautojai galėjo pasirinkti būrelius: kraštotyros, literatū, dailės, muzikos, sporto. Stovyklos gyvenimas atsispindėjo sienlaikraštyje "Spindulys", kurį leido kudirkaičiai. Valandėlėse "Siek idealo tik doru ir aukšto!" susitiko su Kauno arkivyskupu metropolitu Sigitu Tamkevičiumi, kunigu Algimantu Keina, kultūros istoriku Albinu Vaičiūnu, partizanu Povilu Pečiulaičiu-Lakštingala, Nijole Savickaite-Skimborauskiene, Jonu Rimeika, legendinio partizano Juozo Lukšos dukterėčia Dalia Lukšaite-Maciukevičiene ir kitais. Tai buvo nepakartojamos pilietiško ugdymo pamokos.

Tautiško ugdymo stovykla "Visada su tauta"

Diskusijų klube "Dvasios polėkiai" kudirkaičiai diskutavo apie lietuvių tautos praeitį, dabartį ir ateitį, apie tikrąjį žmogaus grožį, gyvenimo

prasmę. Susitiko su istoriku Zigmū Tamakausku, medžio drožėju Adolfo Terėsiu, dizainere tautodailininke, buvusią tremtine Ona Kujeliene,

Tito Masiulio mama.

Kudirkaičiai turėjo galimybę pasiklausyti dainininkės Ilonos Papečkaitės atliekamų dainų, pamatyti Kauno pantomimos teatro aktorius Virgijo Bartkevičiaus etiudų.

Stovykloje vyko etnografinės vakaronės, sportinės varžybos, šventės, ekskursijos į Rambyną, Panemunės pilis, Kryžių kalną. Vyko šauniausios kudirkaitės ir šauniausio kudirkaičio rinkimai. Įspūdingiausia šventė – Joninės. Čia buvo burtų, kerų, laužų ir paparčio žiedo ieškojimas...

Ne kartą stovyklaujančius aplankė jaunesnieji ir vyresnieji varpininkai. Stovyklaudami kudirkaičiai išmoko daug lietuviškų dainų ir žaidimų. Kiekvieną vakarą vyko diskotekos, kuriose skambėjo lietuviška muzika.

Kudirkaičių vadovai dirbdami pagal stovyklos programą ugdė mokinių tautinę savimonę, patriotiškumą, puoselėjo bendravimo kultūrą.

Kauno m. kudirkaičių organizacijos koordinatore Rasa KAVALIAUSKIENĖ

Nuotr. akimirka iš nepakartojamos pilietiško ugdymo pamokos

Pradžia Nr. 25

Liko ištikimas Lietuvos karininko prisaikai

Kazimierą Degutį (1907–1946 m.) – Balbieriškio policijos viršininką (1941–1944 m.) ir Vaidoto partizanų būrio vadą (1944–1946 m.) pažinoję žmonės prisimena gerai. Jis iki mirties liko ištikimas Lietuvos karininko prisaikai.

Degučiai – garsi giminė Marijampolės krašte. Knygnešiai, švietėjai, teisininkai, gydytojai. Degučiai giminiavosi su Grinevičiais, Griniais, Lietuvos prezidentu Kaziu Griniumi (1866–1950 m.).

Kazimieras nuo mažens buvo žingeidus, imlus, mėgo gamtą. Sužiūrėdavo paukščių lizdus, gydė ir slaugė nuo kačių ar šunų nukentėjusius zuikučius. Kartą iš miško jis parsinešė sužeistą šarką, vėliau ją prisijaukino. Pradžios mokyklą Kazukas lankė Ažuolų Būdoj. Anksti mirus motinai, Kazimieras rūpinosi jaunesniais broliais ir seserimis, sekdamas jiems pasakas, mokė žaidimų. Didelę įtaką Ažuolų Būdos apylinkių jaunimui darė mokytojas Maknys – jis rengė vaidinimus, vakarones, susitikimus su mokslininkais, rašytojais. Kazimieras Degutis buvo geras aktorius, turėjo puikią atmintį, iškalbą. Visuose spektakliuose jam tekdavo pagrindiniai vaidmenys.

Nesulaukęs pilnametystės Kazimieras pasiprašė į Lietuvos kariuomenę. Tarnavo ulonų pulke, vėliau mokėsi karybos, prezidentui Antanui

Smetonai prisiekė mylėti Tėvynę, už ją aukotis, gerbti Lietuvos karininko vardą. Iki 1940 m. birželio 15 d. K. Degutis tarnavo policijoje, vadovavo Krosnos nuovadai. Ten sukūrė šeimą – vedė Konstanciją Vizbaraitę, sulaukė sūnaus Eugenijaus. Deja, laimė truko neilgai: pirmosiomis okupacijos dienomis K. Degutį suėmė ir uždarė į Marijampolės kalėjimą. K. Degutienė su sūnum pateko į pirmąjį tremtinių ešeloną, buvo išvežta prie Laptevų jūros. Kazimierą Degutį išgelbėjo prasidėjęs karas. Sproginėjant bomboms kaliniai išlaužė grotas ir pabėgo. Naujoji administracija K. Degutį paskyrė Marijampolės apskrities Balbieriškio policijos nuovados viršininku. Nuovadoje jam talkino vietinis jaunuolis Stasys Kielius. Kaip yra pasakojęs S. Kielius, K. Degutis labai skaudžiai išgyveno šeimos netektį. Labai santūriai vertino "išvaduotoją" – okupantą vokiečių. Prižiūrėjo, kad miestelėnai neišgrobstytų be šeiminių likusio turto, griežtai baudė vagis, plėšikus. Prasidėjus Lietuvos vyrų gaudynėms į vėlyvą, K. Degutis užėjęs į valsčiaus administraciją lyg tarp kitko užsimindavo apie vokiečių ketinimus. Naujiena žaibu apskriedavo valsčių.

Vokiečių okupacijos metais K. Degutis bendravo su miestelio jaunimu, inteligentais – klebonu, vaistininku, pašto viršininku, mokytojais. Laisvalaikiu meškeriodavo

Peršėkėje, medžiodavo Balbieriškėje.

Frontui ritantis į Vakarus traukėsi ir nemažas būrys balbieriškėčių. Iš tėvynės juos vijo grįžtančio sovietinio okupanto baimė. Sustoję už Marijampolės 1944 m. liepos pabaigoje vyrai tarėsi, ką toliau veikti. K. Degutis balbieriškėčius ragino grįžti namo.

Atgal į Balbieriškį pasuko Antanas Gelumauskas, Stasys Urbonavičius, Stasys Kielius ir Kazimieras Degutis. Buvęs policijos viršininkas tikrai ėjo į pražūtį ir tai žinojo.

Miškininkai S. Urbonavičius ir A. Gelumauskas patraukė į savo tėvų namus, o S. Kielius ir K. Degutis pasirinko neturėjo. Buvę policininkai prieglobstį rado Balbieriškėje. Vyrus maitindavo Aukštojo Balbieriškio, Ringėnų kaimų gyventojai. Netrukus į mišką plūstelėjo ir daugiau vyrų.

Kaip rašo Juozas Petraška atsiminimų knygoje "Žvilgsnis atgal" (1992 m.), nuo 1944 metų rudens Balbieriškėje slapstėsi vyrai 1945 metų pavasarį sukūrė partizanų būrį, pavadino jį kuni-gaikščio Vaidoto vardu. Būrio vadu išsirinko Kazimierą Degutį-Raginį. Savo pavaduotoju K. Degutis pasirinko puskarininkį Petrą Augaitį-Taurą. Štabo viršininku tapo puskarininkis Juozas Petraška-Patrimpas, ūkio dalies vadovu – Stasys Kielius-Gervė. Penkiasdešimties vyrų partizanų būrio veiklos zona –

Balbieriškio valsčiaus teritorija. Partizanai gyveno Ringio ar Kamarios upelių šlaituose iškastuose bunkeriuose, naktimis eidavo į Gudelių, Punios, Prienu, Kazlų Rūdos miškus. K. Degutis-Raginis būryje reikalavo laikytis griežtos drausmės, bendraujant su gyventojais – konspiracijos. Neleista vartoti alkoholio – ir miške, ir juolab lankantis kaimuose.

Vaidoto būrys įsijungė į Dainavos apygardą, K. Degutis ėmė koordinuoti savo veiksmus su jos vadu Dominiku Jėčiu-Ažuoliu.

Už partizanų vado galvą buvo pažadėta pinigine premija. Vaidoto būrio partizanas Kostas Kliučinskas prisimena, kad 1945 ar 1946 metais Balbieriškio NKVD vadas Augaitis miestelyje paskleidė žinią, kad K. Degučio žmona ieško kontaktų su savo vyru. Būrio vadas tai vertino kaip saugumiečių klastotę ir bandymą jį likviduoti.

1946 m. birželio pradžioje partizanų ryšininkai pranešė, kad reguliarioji kariuomenė ketina "šukuoti" mišką. Vyrai sutarė išsiskirstyti po artimiausius kaimus ir akcijos metu pasislėpti gyventojų sodybose. Miško stovyklavietėje liko tik K. Degutis ir P. Mitrulevičius. Užklupti iš pasalų partizanai priešinosi. P. Mitrulevičius-Kilbas žuvo, o K. Degutis sužeistas nusišovė. Tai įvyko 1946 m. birželio 13 d. Partizanų kūnus attempė pririštus prie vežimo, paliko miestelio aikštėje. Vasaros karštyje jie išgulėjo apie savaitę. Paskui sumetė į odų fabriko rūsius priešais bažnyčią.

Apie partizanų vado K. Degučio-Raginio žūtį buvo sukurta daina. Vėliau Vaidoto būriui vadovavo Juozas Petraška-Patrimpas ir kiti. Būrys nustojo egzistavęs 1950-aisiais.

Partizanų vado Kazimiero Degučio žmonai Konstancijai ir sūnui Eugenijui buvo lemta išgyventi tremtyje. Sužinojusi apie vyro mirtį ji Sibire ištekėjo už lietuvių tremtinio Jono Jurkšo, susilaukė sūnaus. Abiejų tėvų sutarimu jis buvo užregistruotas Degučio pavarde, tautišku Gedimino vardu.

Buvęs Vaidoto būrio partizanas Kostas Kliučinskas 2001-aisiais gydėsi Vilniaus universitetinėje Raudonojo Kryžiaus ligoninėje. Jos direktorius hab. dr. Gediminas Degutis aplankė buvusį kovotoją, prašė papasakoti apie partizanų vadą Kazimierą Degutį.

Pratęskite "Tremtinio" prenumeratą

Primename: paštas prenumeratą priima tik iki 15 d.

"Tremtinys" išeina kartą per savaitę; prenumeratos kaina su pašto paslaugomis: 1 mėn. - 4 Lt, 3 mėn. - 12 Lt, 6 mėn. - 24 Lt.

Indeksas - 0117.

Stiprios dvasios žmonės

Retą Lazdijų krašto šeimą nepalietė pokario metų partizaninis judėjimas. Vyrai ėjo pas laisvės kovotojus, rengėsi žūtibūtei kovai. Šiandien minime jų žūtį.

Birželio 30 d. Lazdijuose buvo surengta partizanų pagerbimo šventė. Atvyko garbūs svečiai - LPKTS tarybos pirmininkė dr. V. Briedienė, Sąjungos valdybos pirmininko pavaduotoja J. Marcinkevičienė, tarybos narys B. Gajauskas, Sąjūdžio pirmininkas R. Kupčinskas ir kiti.

Po šv. Mišių žmonės apsilankė muziejų "Kraujo takais". Jis įrengtas tame pačia-

me pastate, kur buvo tardomi, kankinami suimti partizanai, ryšininkai. Aplankytas memorialas politiniams kaliniams ir tremtiniam. Lazdijų kultūros namuose svečius pasveikino Motiejaus Gustaičio vidurinės mokyklos moksleiviai. Apie pokario metų partizanų kovas kalbėjo mokytojas M. Sivilevičius. Salėje buvo mirtina tyla, tik retkarčiais ją nutraukdavo gilūs atodūsiai, kai autorius pažėrdavo žuvusiųjų, ištremtųjų ir negrįžusiųjų skaičius. LPKTS tarybos pirmininkė V. Briedienė pasidžiaugė matanti taip gausiai susirinku-

sius žmones ir tarė: "Kai mes visi kartu, tai ir yra mūsų stiprybė". Už aktyvią koncertinę veiklą buvo apdovanoti "Laisvės kovų dainų" ansamblio dalyviai. Šventės dalyviai įsigijo M. Sivilevičiaus (Mato Svajūno) knygelių, kur eilėmis aprašomos pagrindinės pokario metų partizanų kautynės Dzūkijoje. "Laisvės didvyrių kelias" - istorinė herojinė poema, skirta Lietuvos tūkstantmečio jubiliejui.

Natalija RASTENIENĖ

Nuotr. prie paminklo žuvusiems partizanams Lazdijų kapinėse

Užjaučiame

Skandalią netekties valandą nuoširdžiai užjaučiame "Tremtinio" choro vadovę Rasą GASIŪNIENĘ ir jos artimuosius mirus mylimai sesutei Aušrai.

LPKTS Šiaulių sk. ir "Tremtinio" choristai

Mano tėvas Jonas KARPALAVIČIUS (g. 1913 m.) 1935 metais dirbo Klaipėdos krašte, vėliau - Šiaulių apskrityje ir Vilniaus krašte Saugumo departamente. Sovietams okupavus Lietuvą dirbo Švenčionių apskr., Jašiūnuose, iš kur buvo atleistas. 1941 m. balandžio mėn. Kazlų Rūdoje areštuotas, nuteistas ir sušaudytas.

Gal yra gyvų anų dienų liudininkų, kurie ką nors žino apie tėvo praeitį, apie pasipriešinimo kovas. Prašyčiau man pranešti. **Leonas Karpalavičius, Vytauto g. 98-4, Šiauliai, tel. (841) 438858**

Skelbimai

Liepos 21 d. 10 val. Prienų bažnyčioje bus aukojamos šv. Mišios už 1955 07 21 žuvusius paskutiniuosius Tauro apyg. Geležinio Vilko rinktinės partizanus: **Bronių Petkevičių-Pipirą (g. 1919) ir Klemensą Ulecką-Vakarą (g. 1929).**

Po šv. Mišių vyksime prie paminklo, pastatyto jų žūties vietoje, Prienlaukio k.

Kviečiame dalyvauti.

Liepos 21 d. (sekmadienį) 10 val. LPKTS salėje, Laisvės al. 39, Kaune, Šv. Pijaus X kunigų brolijos kunigas, tremtinio vaikaitis Edmundas Naujokaitis aukos šv. Mišias. **Kviečiame dalyvauti.**

Liepos 27 d. 7 val. organizuojama išvyka **Algimanto apyg. Žaliosios rinktinės partizanų kovų keliais.** Išvykstame iš Nepriklausomybės a. Registruotis būstinėje, **Sodų g. 3, Panevėžyje.**

Liepos 27-28 d. 6 val. rengiama ekskursija "Mažoji Lietuva - Kaliningrado sritis".

Aplankysime Karaliaučių - miestą-tvirtovę, pasaulio vandenyno muziejų laive, senuosius Baltijos jūros kurortus. Susitiksime su šio krašto lietuviais.

Ekskursijos vadovas - Kaliningrado lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkas S. Šamborskis. Kaina - 139 Lt.

Kreiptis tel.: (837) 321593, mob. (8689) 54571 arba Kaune, Laisvės al. 39, II a., 1 kab.

ILSĖKITĖS RAMYBĖJE

Jonas Juknevičius 1928-2002

Gimė Likiškių k., Alytaus apskr. Šeima ištremta 1949 03 25 į Irkutsko sr., Usolskio raj. Jonas dirbo miško pramonėje pačius sunkiausius darbus. Vedė tremtinę. Sugrįžo į Lietuvą 1960 m. Gyveno Alytuje. Užaugino tris dukras. Buvo aktyvus LPKTS Alytaus sk. narys.

Dėl netekties nuoširdžiai užjaučiame žmoną, dukreles ir artimuosius.

LPKTS Alytaus skyrius

Lionginas Urba 1924-2002

Gimė Ažytėnų k., Kėdainių apskr., ūkininkų šeimoje. 1949 m. su šeima ištremtas į Irkutsko sr., Ehirid Bulažanskij raj. Dirbo mašinų-traktorių stotyje. Tremtyje sukūrė šeimą su M. Gilyte. 1958 m. grįžo į Lietuvą.

Palaidotas Gilainių kapinėse. Kartu su artimaisiais liūdi

LPKTS Kėdainių skyrius

Adelė Šilgalytė 1919-2001

Knygnešio Antano Šilgalio dukra gimė Skuodo raj. Gyveno sesers Reginos Jasienės šeimoje. 1948 m. ištremta į Irkutsko sr. 1958 m. grįžo Lietuvą. Gyveno Skuode.

LPKTS Skuodo skyrius

Norbertas Gaučius 1930-2002

Gimė Kretingos apskr., Impiltės k., 9 vaikų šeimoje. Tėvai turėjo 9 ha žemės. Areštuotas 1950 09 21. Kalėjo Komijoje, Vorkutos lageriuose. 1956 m. išsiųstas į tremtį. 1958 m. grįžo į Lietuvą. Vedė, užaugino 2 sūnus ir dukrą.

Palaidotas Mosėdžio kapinėse.

Užjaučiame žmoną, vaikus su šeimomis ir artimuosius.

LPKTS Skuodo skyrius

Pranas Zelba 1926-2002

Gimė Pabiržulio k., Varnių apyl. Tėvas prieš pirmąją sovietinę okupaciją pasitraukė į Vakarų. 1944 m. Pranas pateko į kalėjimą, o sesuo buvo ištremta. Gražiausios jaunystės dienos praslinko Magadano lageriuose, urano ir aukso kasyklose. Išėjęs į laisvę vedė politinę kalinę A. Paurytę. Užaugino sūnų ir dukrą. 1961 m. grįžo į Lietuvą, apsigyveno Klaipėdoje. Dirbo Žemės darbų mechanizacijos valdyboje mechaniku.

Nuoširdžiai užjaučiame velionio šeimą, artimuosius ir nelaisvės brolius.

LPKTS Klaipėdos skyrius

LPKTS Klaipėdos sk. narių dėmesui!

Registruojami pageidaujantys vykti į tarptautinį sąskrydį "Laisvės ugnis - ateities kartoms", kuris vyks rugpjūčio 3 d. **Ariogaloje.**

Registracija vyksta LPKTS Klaipėdos sk. būstinėje, Liepų g. 3, pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 14 iki 17 val. **Tel. 493476 arba 410470.**

LPKTS Klaipėdos sk. taryba

Kviečiame LPKTS Kauno sk. narius apsilankyti skyriaus būstinėje (Laisvės al. 39, II a., 3 kab.). Turėti Sąjungos nario pažymėjimą. Pageidautina, kad susimokėtumėte nario mokesčių. Jei neturite nukentėjusio asmens (tremtinio) statuso, paaiškinsime, kaip jis suteikiamas. **Laukiame:**

pirmadienį 13-18 val., antradienį-penktadienį 11-16 val.

LPKTS Kauno sk. taryba